

Με δυσκολία η πρόσβαση σε ιατρική φροντίδα για τους ευάλωτους αιτούντες άσυλο στις υπερπλήρεις δομές των νησιών

By Matthew Mroke Bigg, Λέσβος, Ελλάδα | 21 Φεβ 2020

Ο Sardar, γιατρός από το Αφγανιστάν μετά από απειλές κατά της ζωής του, κοιτάει την ακτινογραφία ενός αιτούντος άσυλο με καρκίνο στο κέντρο υποδοχής και ταυτοποίησης στη Μόρια. © UNHCR/Achilleas Zavallis

Την περασμένη χρονιά, οι συνθήκες στο μεγαλύτερο κέντρο υποδοχής για αιτούντες άσυλο στα ελληνικά νησιά ήταν ζοφερές. Οι άνθρωποι δεν είχαν πρόσβαση ούτε στα στοιχειώδη σε επίπεδο υγιεινής, ασφάλειας και ιατρικών

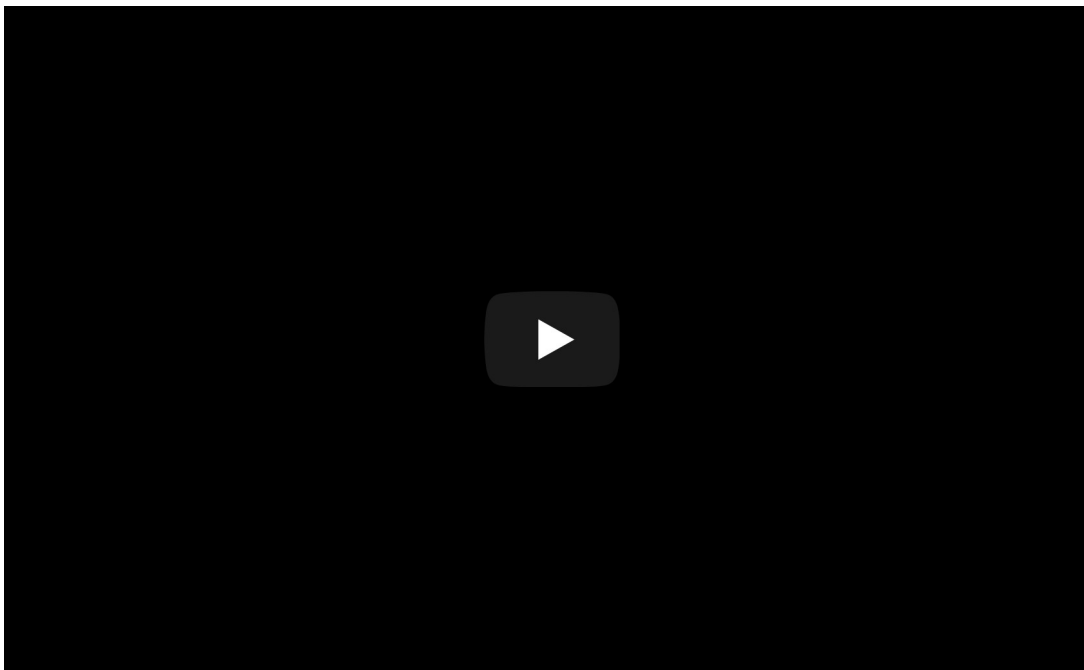
υπηρεσιών και η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.) απηύθυνε έκκληση για επείγουσες παρεμβάσεις.

Από τότε, η κατάσταση στη Μόρια έχει γίνει ακόμα πιο δύσκολη.

Ο Sardar, αιτών άσυλο από το Αφγανιστάν, βιώνει τα προβλήματα πιο έντονα από άλλους. Για χρόνια δούλεψε ως γιατρός σε ένα νοσοκομείο στο βόρειο Αφγανιστάν και ζούσε σε ένα μεγάλο σπίτι. Αναγκάστηκε όμως να φύγει.

Τις τελευταίες εβδομάδες, το σπίτι του είναι μια μικρή σκηνή στην άκρη του κέντρου υποδοχής, όπου ζει με τη γυναίκα του, τα τέσσερα παιδιά τους και τον πεθερό του, ο οποίος έχει χάσει εδώ και χρόνια την όρασή του από επίθεση με πύραυλο και χρειάζεται φροντίδα.

«Η ζωή εδώ είναι πολύ δύσκολη ... οι συνθήκες σε αυτό το κέντρο είναι απαράδεκτες», λέει ο Sardar.

Ένας από τους κύριους λόγους για τις βεβαρυμμένες υποδομές είναι η έλλειψη δράσης προκειμένου να μεταφερθούν οι αιτούντες άσυλο σε κατάλληλα καταλύματα στην ενδοχώρα. Ενώ άνθρωποι συνεχίζουν να έρχονται, πολύ λίγοι μπορούν να αναχωρήσουν – και οι αριθμοί συνεχίζουν να μεγαλώνουν.

Στη Μόρια βρίσκεται το μεγαλύτερο από τα πέντε κέντρα υποδοχής στα νησιά του Αιγαίου και έχει γίνει σύμβολο της ανταπόκρισης της Ευρώπης απέναντι στις θαλάσσιες αφίξεις προσφύγων και μεταναστών από τη γειτονική Τουρκία. Το κέντρο κατασκευάστηκε για περίπου 2.200 ανθρώπους. Τους τελευταίους

μήνες, ωστόσο, ο πληθυσμός έχει διογκωθεί σε πάνω από 18.000 ανθρώπους. Οι περισσότεροι νεοαφιχθέντες, όπως ο Sardar, στεγάζονται σε πρόχειρα καταλύματα στον γειτονικό ελαιώνα.

Πλέον, οι περισσότεροι άνθρωποι πρέπει να περπατούν ακόμα πιο μακριά και να περιμένουν στην ουρά για ώρες για να πάρουν φαγητό και νερό και για να πλυθούν. Μπλε πλαστικές σακούλες με σκουπίδια είναι διάσπαρτες στο κέντρο, οι διακοπές ρεύματος είναι συχνές και στην άτυπη δομή κάθε τουαλέτα αναλογεί σε πάνω από 100 ανθρώπους. Πολλοί ενήλικες καταφεύγουν στη χρήση πάνας τη νύχτα για να αποφύγουν να βγουν από τη σκηνή τους και να περιμένουν για τουαλέτα στο σκοτάδι.

Ο Sardar (κέντρο-αριστερά) μιλάει με τον Abdul What Qadiri (καθιστός), έναν 65χρονο Αφγανό, στο Κέντρο Υποδοχής στη Μόρια της Λέσβου. © UNHCR/Achilleas Zavallis

Η Υ.Α. για [μια ακόμα φορά](#) καλεί την Ελλάδα να εντείνει τις προσπάθειές της

για την αντιμετώπιση του υπερπληθυσμού και τη βελτίωση των συνθηκών. Έχει απευθύνει έκκληση στην ελληνική κυβέρνηση να χρησιμοποιήσει έκτακτα μέτρα για την επιτάχυνση των σχεδίων της για τη μεταφορά ενός μεγαλύτερου αριθμού αιτούντων άσυλο σε κατάλληλα καταλύματα στην ενδοχώρα.

«Η Ύπατη Αρμοστεία είναι έτοιμη να βοηθήσει στις μεταφορές στην ενδοχώρα και στην εύρεση γρήγορων λύσεων για την αύξηση της δυνατότητας υποδοχής, όπως με την παροχή οικονομικής βοήθειας για στέγαση παράλληλα με τη δύσκολη και χρονοβόρα διαδικασία της δημιουργίας νέων κέντρων φιλοξενίας», αναφέρει ο Philippe Leclerc, Αντιπρόσωπος της Υ.Α. στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο του προγράμματος ESTIA (Στήριξη Έκτακτης Ανάγκης για την Ένταξη και τη Στέγαση), που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Υ.Α. και η ελληνική κυβέρνηση στηρίζουν κάποιους από τους πιο ευάλωτους αιτούντες άσυλο με 25.700 θέσεις σε διαμερίσματα σε όλη την Ελλάδα, σε συνεργασία με δήμους και ΜΚΟ. Πάνω από 90.000 αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες λαμβάνουν μηνιαία οικονομική υποστήριξη μέσω προπληρωμένων καρτών στο πλαίσιο του ίδιου επιτυχημένου προγράμματος.

Ο Sardar είναι πολύ απογοητευμένος με αυτή την κατάσταση. Ως γιατρός, νιώθει ότι είναι σε θέση να βοηθήσει, όμως τα προσόντα του είναι αναγνωρισμένα μόνο στη χώρα του.

Αντ' αυτού, περνάει τις περισσότερες μέρες περιμένοντας στην ουρά για να πάρει μερίδες φαγητού και νερό. Μια μέρα την προηγούμενη εβδομάδα, πήγε με τα παιδιά του σε ένα σημείο εφοδιασμού νερού. Οι βρύσες δεν είχαν όμως νερό και έτσι γύρισαν πίσω χωρίς να έχουν γεμίσει τα πλαστικά μπουκάλια τους.

Στο δρόμο της επιστροφής μέσα από ένα λασπωμένο μονοπάτι, ο Sardar συναντάει τον 67χρονο Abdul, έναν άντρα από το Αφγανιστάν. Στο Αφγανιστάν ο Abdul είχε διαγνωσθεί με καρκίνο στους πνεύμονες. Από τότε που έφτασε στο κέντρο, η θεραπεία που παίρνει ο Abdul δεν είναι τίποτα παραπάνω από απλή παρακεταμόλη.

Το μόνο που μπόρεσε να κάνει ο Sardar ήταν να εξετάσει τις ακτινογραφίες του κρατώντας τες στο φως του ήλιου και να σηκώσει τους ώμους του ανήμπορος να τον βοηθήσει.

Ο Omar μένει μαζί με τη γυναίκα του και τα δυο τους παιδιά σε μια καλύβα κοντά στη Μόρια από επίθεση από οβίδα στο σπίτι τους στο Deir ez-Zor, στην Α. Συρία. © UNHCR/Achilles

Το ιατρικό προσωπικό στη Μόρια και το τοπικό νοσοκομείο είναι στα όριά τους. Οι γιατροί των οργανώσεων και οι εθελοντές γιατροί δουλεύουν αδιάκοπα. Όμως και πάλι, συχνά δεν μπορούν παρά να φροντίσουν τα πιο επείγοντα περιστατικά και έτσι ακόμα και σοβαρές χρόνιες παθήσεις μένουν χωρίς περίθαλψη.

Παρά τις αντιξοότητες, οι άνθρωποι στο κέντρο κάνουν ό,τι περνάει από το χέρι τους για να διευκολύνουν τη ζωή για τις οικογένειές τους. Τα σκουπίδια μπορεί να γεμίζουν τα μονοπάτια, αλλά οι σκηνές διατηρούνται καθαρές και τακτοποιημένες. Μερικές οικογένειες ψήνουν ψωμί καθημερινά σε φούρνους που έχουν σκάψει στο χώμα. Τα παιδιά δεν έχουν πρόσβαση στο σχολείο, αλλά πολλά παίζουν παιχνίδια, όπως βόλους και ποδόσφαιρο.

Την ίδια στιγμή, πολλές οικογένειες αντιμετωπίζουν προβλήματα που δεν μπορούν να ξεπεράσουν μόνες τους.

Ένας πατέρας από τη Συρία μιλάει για την τετράχρονη κόρη του, που έχασε

την ακοή της όταν μια οβίδα έπεσε στο σπίτι τους στην ανατολική Συρία πριν από δύο χρόνια. Έφτασαν στη Μόρια τον περασμένο Οκτώβριο, αλλά τους είπαν ότι θα χρειαστεί να δουν ειδικό στην Αθήνα για πλήρη διάγνωση και πιθανή θεραπεία. Προς το παρόν, δεν έχουν άλλη επιλογή από το να περιμένουν.

«Τα παιδιά της ηλικίας της μαθαίνουν τα πρώτα τους γράμματα και πώς να μιλούν σωστά. Αυτό ραγίζει την καρδιά μου», λέει. «Δεν μπορεί να ακούσει για να μάθει.»

Οι αρχές έχουν καταβάλει προσπάθειες για να βελτιώσουν την κατάσταση για τους ανθρώπους που θεωρούνται οι πιο ευάλωτοι, όπως τα ασυνόδευτα παιδιά και οι μόνες μητέρες. Ωστόσο, η αύξηση των αφίξεων σημαίνει ότι οι άνθρωποι που ήταν αναγκασμένοι να περιμένουν για τη βοήθεια που χρειάζονται, τώρα πρέπει να περιμένουν ακόμα περισσότερο.

Η Ύπατη Αρμοστεία καλεί τα κράτη μέλη της Ε.Ε. να επιδείξουν την αλληλεγγύη τους και να βοηθήσουν να ανακουφιστεί η πίεση με την μετεγκατάσταση αιτούντων άσυλο.

[English](#)

[f](#) [Μοιράσου το στο Facebook](#)

[Twitter](#) [Μοιράσου το στο Twitter](#)

[GLOBAL WEBSITE](#) [UNHCR GREECE](#) [OPERATIONAL PORTAL](#)

© UNHCR 2001-2020

[Επικοινωνία](#)

[Όροι και προϋποθέσεις χρήσης](#)

Follow

[Ελληνικά](#)